

DOMOVINA

Upravišče „Domevine“ v Ljubljani, Prečernova ulica 54
Uredništvo „Domevine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 72

Izhaja vsak četrtek

Naročilna za tuzemstvo: četrtletno 7-50 Din, polletno 13 Din, celoletno 26 Din; za izkrajstvo: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. — Račun poštno hranilnice, podružnica v Ljubljani, št. 10.711.

Kmetsko - demokratska koalicija je trajna zveza

Govor dr. Žerjava na zborovanju v Litiji — Programa obeh prijateljskih strank se srečno dopolnjujeta — Zaradi trenutnih strankarskih koristi zapostavlja SLS splošne koristi — Vlada malo misli na to, kako naj se vrača ogromno 14 milijardno posojilo

V nedeljo popoldne je bil v Litiji ob številni udeležbi občni zbor okrajne organizacije SDS pod predsedovanjem g. Lajovica. Občnega zbora se je udeležil tudi narodni poslanec g. dr. Gregor Žerjav, ki je med drugim izvajal:

Kmetsko demokratska koalicija ni hipna, nego je trajna zveza. Programa obeh strank (SDS in HSS) se zelo srečno dopolnjujeta.

Po volitvah smo iskreno hoteli iti z Davidovičevimi demokrati. Pogoji pa, da stopimo v Davidovičevo demokratsko stranko brez vsakih jamstev in celo tako, da bi kapitulirali pred Vukičevićem, je bil za nas nesprejemljiv, ker bi nas to zopet oddaljilo od Hrvatske seljaške stranke (HSS), saj je zveza med SDS in HSS pomenila zaključek one nesrečne dobe naše politike, ko so izgraval prečanske stranke drugo proti drugi. Mi bi bili radi v kakršnikoli obliki pritegnili v naš krog tudi Jugoslovensko muslimansko in Slovensko ljudsko stranko, a ti dve stranki sta trenutno strankarsko korist postavili nad splošne koristi. Ta njuna kratkovidnost se bo hudo maščevala.

Položaj naše države je tak, da more biti zdrava le ona vlada, v kateri sodelujeta

srbijanstvo in prečanstvo kot enakopravna činitelja.

Dr. Žerjav je dalje govoril tudi o novem davčnem zakonu in navajal, kaj bo treba ukreniti, da se bodo popravile krivičnosti in ostrine v tem zakonu.

Nazadnje je poslanec dr. Žerjav obravnaval 13- do 14 milijardno posojilo, ki ga namerava vlada najeti v Angliji. Naša država bi res potrebovala nekaj denarja za poživljenje gospodarstva, vendar je treba pri tem misliti, kako se bo moglo to ogromno posojilo vračati. Če mora skrben gospodar za kakšno posojilo zastaviti vse premoženje, bo vprašal, preden se odloči, za svet ženo, odrasle svoje otroke in bližnje sorodnike. Država, ki najema 14 milijard dinarjev, zastavlja zaslužek in obstoj naših potomcev. Kmetsko-demokratska koalicija sicer med poslanci v Narodni skupščini ne tvori večine, zato pa zastopa one pokrajine, ki bodo večino tega posojila vračale. Poštenje in odgovornost zahtevata, da se torej vpošteva tudi mišljenje KDK.

Zborovalci so izvajanjem dr. Žerjava sledili z največjim zanimanjem in s soglasnim odobravanjem.

„Delo naših poslancev“

Klerikalna samohvala — Obljube brez dejanj — Kaj so poslanci SLS dosegli za Prekmurje?

Dolina Lendava, aprila.

Če poslušamo voditelje, agitatorje in če čitamo časopisje SLS, dan na dan vidimo zanosno samohvalo klerikalcev. Seveda se klerikalci lahko hvalijo pred nevednimi ljudmi, ki nič drugega ne vidijo in ne čitajo kakor klerikalne «Novine». Kdor pa pogleda malo okrog, kdor čita tudi druge časopise in kdor da na rešeto klerikalne obljube in delo, bo pa videl jasno pred sabo vso vrednost te samohvale.

Pomislite je treba samo na pisavo klerikalnih novin, na govore njihovih političnih vodij, kjer so izrabljali vsako priložnost, da so udarili po vladi, po Srbiji, po Radiću in po vsem, kar jim je služilo v demagoške strankarske svrhe. V opoziciji so se kazali kot edini prijatelji ljudstva in skrbeli, da je ljudstvo osovražilo vse druge stranke in voditelje drugih strank. Poleg tega so pa vrgli med narod tisoče obljub in tisoče puhlih fraz o svojem programu. Vse bi oni napravili, ako bi bili v vladi; na zemlji bi se cedilo mleko in med. Ni čuda, da jim je narod verjel, jim sledil in jih volil. Prišel je pa čas, da so klerikalci vstopili v vlado. Vse je pričakovalo dejanj od poslancev SLS, ki jih zahtevajo dane obljube. Vsi

še čakamo na boljše, vedno boljše, a ne opazujemo prav nobenega zboljšanja, čeprav so klerikalci že nad leto dni v vladi.

Kljub temu pa se hvalijo in povsod se sliši «delo naših poslancev». Poglejmo torej to delo, primerjajmo ga danim obljubam!

Davki se bodo znižali! Davke bodo zenačili po vsej državi! Davki pa se niso prav nič znižali, nekateri so celo večji, neenakost v plačevanju še vedno obstoja med Prečani in Srbijanci. — Vojaki morajo služiti doma! Vidimo pa, da so klerikalci glasovali proti predlogu poslanca Pucija, da bi se vojakom zboljšala hrana. Naši fantje še vedno gredo na jug.

Mura in druge reke se morajo regulirati! V skupščini so poslanci SLS glasovali proti predlogu, ki ga je stavila KDK, da se reke nujno morajo regulirati.

Ne damo naših gozdov! Še danes se naši gozdovi sekajo in se izvažajo les kakor prej.

Gimnazija mora biti popolna! Minister klerikalne vlade jo je reduciral. Domaci ljudje morajo priti do službe, delavci do dela! Izvršile so se redukcije in odpustitve delavcev. Obetali so pravično izvršitev agrarne reforme. Vidimo o

pa, da je veleposestvo prav sedaj dobilo velik hipermaksimum, kar je izzvalo strašno ogorčenje med ljudstvom. Podpora malim ljudem! Prosta obrt obrtnikom! Ceste, novi mostovi, poceni posojila! Vprašamo, kje je vse to danes? To je samo nekaj obljub, ki so se širile kakor evangelij. In katera se je danes izpolnila? Prekmurje je zapostavljeno, gospodarstvo peša, kmetje so prezadoženi, delavci brez dela, davki še celo zvišani, dobri domači narodni duševni delavci prezrti. Tako izgleda «delo naših poslancev».

Oblastna skupščina? O njej pa sploh ne govorimo! Še nismo slišali, da bi se kateri poslanec tam oglasil in se zavezal za Prekmurje. «Novine» same so napadle svoje poslance zaradi brezdelja in nesposobnosti. Oblastne samouprave, proti katerim so se klerikalci tako ostro borili, so danes njihov ponos! A niso ponos za Prekmurje. Kaj smo Prekmurci sploh dobili od oblastne skupščine? Mogoče semensko žito, sredstvo zoper poljske miši, nove ceste, popravilo cest, regulacijo rek itd. ... Da, eno novo cesto, ki pa gre mimo občine, ki se je zanjo potegovala. Radi strankarskih ozirov bodo imele od nje koristi samo eni. Cestne delavce so pognali res na cesto, ki so ostali brez zaslužka. Iz državne službe so prevzeli samo ljudi, ki so njihovi, pa še teh ne vseh!

Predolgo bi bilo naštevanje vsega tega. Naj zadostuje zaenkrat to. Ljudstvo pa itak čuti vse «delo naših poslancev» in bo skrbelo, da si pri prihodnjih volitvah ne izberemo več takih mož.

Narodni poslanec dr. Pivko v Slovenskih Goricah

Na belo nedeljo 15. t. m. sta se vršila v Slovenskih goricah dva lepa shoda SDS, na katerih je gospod narodni poslanec dr. Pivko podal poročilo o položaju.

V Sv. Trojici v Slovenskih goricah se je po maši zjutraj zbralo blizu 100 kmetov v prostorih gostilne Golobove in se je pod predsedstvom znanega uglednega kmetovalca g. Krambergerja iz Gočove, obenem predsednika krajevne organizacije SDS, vršilo javno zborovanje. Poslanec dr. Pivko je v živih barvah orisal vzroke ustanovitve KDK, njene borbe in utemeljenost njenega nastopanja. Zborovalci so soglasno odobrili izvajanja g. poslanca in politiko celotne KDK ter vodstva SDS in izrekli vsem zaupanje. V debati je bilo tudi s strani navzočih kmetovalcev čuti ostro in upravičene besede na naslov SLS, katera je toliko let vodila slovensko ljudstvo za nos. Zborovanje je trajalo nad dve uri ter je bilo izredno živahno. Zlasti so se zborovalci zanimali tudi za nečuvveno postopanje centralne državne uprave v zadevi podeljevanja kreditov prečanskim in zlasti slovenskim krajem, dalje za nameravano najetje angleškega posojila in druge gospodarske zadeve.

Popoldne ob treh se je vršilo v Mariji Snežni v prostorih gostilne Krisper drugo zborovanje, katerega se je istotako udeležilo okoli 100 posestnikov in delavcev, med njimi trije pristaši SLS. Tudi tam je poročilo g. poslanca dr. Pivka izzvalo z izjemo navedenih klerikalnih poslušalcev popolno soglasje in odobravanje. Navzoči

kmetje sami so z vso odločnostjo zavrnil nekaj medklicev enega izmed klerikalnih poslušalcev. Govorili so tudi še domači posestnik g. Krese ter predsednik okrajne organizacije SDS g. dr. Gorišek. Zborovalci so tudi tu izrekli gosp. poslancu dr. Pivku ter vodstvu SDS in KDK zahvalo in zaupanje.

Zvečer se je vršil v Sv. Lenartu v prostorih g. Becerja animiran prijateljski sestanek, na katerem je tudi še g. poslanec dr. Pivko izrekel krajši govor.

Kmetskemu voditelju in buditelju v Prlekiji

Križevci, aprila.

Kakor je bilo že v časopisih poročano, je utonil 6. t. m. v Ščavnici kmetski voditelj in bivši deželni poslanec Jakob Nemeč iz Dragotincev v Slovenskih goricah. V sredo 11. t. m. pa se je vršil v Št. Juriju ob Ščavnici ob ogromni udeležbi prebivalstva pogreb tega vzornega moža, kmeta in voditelja SKS v Prlekiji.

V početku je bil pokojni Nemeč somišljenik SLS, a ni mu ugajala ta stranka. Ta čas je vsa Prlekija ječala pod jarmom duhovščine in ošabnih nemškutarjev. Čitalnice so bile edino žarišče slovenske prosvete in naprednosti. In iz teh so končno zrasla slovenska društva na slovenskem Štajerskem.

Leta 1897. je na ljubljanskem kongresu SLS kot tedanji deželni poslanec Jakob Nemeč predlagal ustanovitev izobraževalnih in telovadnih odsekov. To misel je vzel kaplan Čuk in ustanovil na Kranjskem Orla, česar pa Nemeč ni hotel. To je vplivalo nanj, da je zapustil SLS. Prevzel je v svoje večje roke vodstvo slovenskih kmetov v Slovenskih goricah in vodil ter bodril svoje tovariše. Bil je pozneje vnet pristaš in predsednik SKS v Prlekiji ter je mnogo delal za čim ožje sodelovanje SDS in SKS. Tudi za sokolski pokret se je zelo zanimal. Omenjam le njegov navdušen pozdrav Sokolom iz Gornje Radgone, ki so prišli na izlet v Št. Jurij ob Ščavnici. Pri novoustanovljenem sokolskem odseku v Št. Juriju ob Ščavnici je bil pokojnik med ustanovitelji.

Te skromne vrstice naj bodo naš spomin na kmetskega buditelja in voditelja Slovenskih goric. — Časten mu spomin!

Politični pregled

Zadnji dnevi, ko so bili pravoslavni velikonočni prazniki, je bilo politično življenje v Beogradu zelo mrtvo.

Da je

Vukičevićev režim na slabih nogah,

kar odkrito govore vladni zavezniki Davidovičevi demokrati, katerih dober del se ne strinja s klero-radikalno politiko. Tudi opozicija v radikalni stranki sami postaja vedno močnejša in zahteva odstop Vukičevića in njegovih ožjih prijateljev.

Po Vukičevićevih ožjih prijateljih so pač danes

najzvestejši oprode sedanjega režima naši klerikalci.

Bolj so vukičevićevski kakor Vukičević sam. Pa jim tega ni zameriti, kajti z njegovo pomočjo so prišli na vladno in brez njega bi seveda zopet padli. Hvaležnost je lepa reč, samo da nas Slovence ta klerikalna hvaležnost za ministrski stol mnogo stane. S pomočjo klerikalcev imamo državni proračun, ki je neugoden za prečanske kraje, z njihovo pomočjo je nov davčni zakon krivičen za prečanstvo.

Številno obiskana zborovanja KDK

nam kažejo, da se prečanske pokrajine vedno bolj protivijo nesposobnemu klero-radikalnemu režimu, ki mu je tuja enakopravnost prečanskih krajev s srbijanskimi. Pretežna večina prečanskega ljudstva danes odobrava načela KDK in se strinja z borbo, ki jo vodi KDK za pravice zapostavljenega prečanstva.

Brez odobrenja KDK se pač tudi ne bi smelo najeti

ogromno 14milijardno posojilo v Angliji,

saj bo baš prečanstvo tisto, ki bo pri vračanju posojila največ prizadeto. KDK seveda zahteva, da se to posojilo uporabi res le ko-

ristno in pravično, ne morda skoro samo za Srbijo. Naši klerikalci, kakor je videti, tudi v pogledu tega ogromnega posojila vodijo le lahkomišelnost politiko in malo uvažujejo dejstvo, da bi kot zastopniki prečanske pokrajine morali biti previdnejši.

V Italiji so doživeli te dni razburljiv dogodek. Pred otvoritvijo velesejma v Milanu je bil namreč poskušen

atentat na italijanskega kralja Viktorja Emanuela

s peklenkim strojem, ki pa je prej eksplodiral, preden se je pripeljal kralj mimo mesta, kjer je bil postavljen peklenki stroj. Eksplozija je zahtevala številne smrtne žrtve, mnogo oseb pa je bilo ranjenih. Pravi atentatorji še vedno niso izsledeni. Po dognanjih do sedanjega preiskave gre najbrže za komunističen in anarhističen komplot. Atentat na italijanskega kralja nam dokazuje, da v Italiji vre.

Fašistični režim uničuje vsako svobodo, dviga odpor in upor.

Po fašističnih metodah, ki so srednjeveško nazadnjaške in za zdrav razum nemogoče, se italijansko ljudstvo ne bo dalo trajno vladati. Prej ali slej bo nastal v Italiji vihar, ki bo odnesel fašizem z nadutim samosilnikom Mussolinijem vred.

DOPISI

GORNJI LOGATEC. V nedeljo se je ustanovila za obe logaški občini zadruga za zavarovanje goveje živine. Pobudo za to prepotrebno zadrugo je dala Kmetijska družba. Obilo uspeha! — V nedeljo smo imeli v Sokolskem domu prav drage goste. Mladina gasilskega društva iz Drežovega griča nam je podala narodno igro «Domen» zelo posrečeno in ob obilni udeležbi. Čudili smo se discipliniranosti igralcev, kar je seveda predvsem zasluga g. režiserja. Zelimo, da bi požrtvovalna mladina ostala zvesta svojim idealom!

POLJANSKA DOLINA. Velikonočni prazniki so potekali pri nas mirno z ne preveč ugodnim vremenom. Sokolska prirediteljstva na velikonočni

Soteščan:

V vrtincih usode

(Povest nesrečne žene.)

(Dalje.)

«Kaj mi res ne verjamete?» je kriknila obupno.

«Dvomim! Povem vam po pravici.»

«In roparski napad na Pogorščiči? Ali je tudi izmišljen?»

«Obrabljena vsakdanost! Kdo vas je rešil?»

«Ne vem, nisem ga poznala. V bolnišnici mi niso povedali njegovega imena.»

«Ali se je zanimal za napadalca?»

«Nisem mu odkrila svoje bolečine...»

«Prav. Bolje je, da ohranite zase, kar vas otežuje.»

«Toda odvedli so mi otroka, te izgube ne morem molče preboleči.»

«Predolgo se niste zglasili. Vprašajte pri mestnem oblastvu, tam boste še najprej dobili pojasnilo.»

«Pošiljajo me od Poncija do Pilata...»

«Vi ste čudna žena. Vedno nekaj trdite, a nikoli nimate pravih dokazov.»

«Podrlj ste mi zadnje upanje!» je vzdihnila in sklonila glavo na prsi. «Torej tudi Emilu, plemenitemu Turničanu ne verjamete?»

«Rad bi ga osebno zaslišal. Lahko se je motil, ali pa je bil prevaran...»

«Za šalo se ni nastavljal smrti; bil je prepričan...»

«Morda ni bil pravilno poučen. Tudi to je mogoče.»

«Prav imate», se je prisiljeno vdala. «Samo eden me je hotel resno braniti, kar mu je preprečila usoda. Povejte mi, ali nisem nesrečna!»

«Smilite se mi, a vam ne morem pomagati. Kadar pa mi prinesete dokaze, tedaj vam bom na uslugo.»

«Ne prosila bi nikogar, ako bi mi ne bilo za otroka. Kdo vé, kaj se mu je pripetilo?»

Odvetnik je umolknil. V tem vzdihu ni opazil hinavstva; iz njega je govorila resnica in čista materina ljubezen. Ni se mogel ubraniti sočutja ob pogledu na potrto ženo.

«Poslušajte», jo je nagovoril mehkeje po kratkem molku. «Kakor pravite, ste bili napadeni na Mostičju in napadalec je pobegnil. Po vašem mnenju naj bi bil zločin izvedel graščak, ki je posegel po sramotnem orožju, da bi se vas iznebil. Recimo, da vas je on napadel in da ste v resnici njegova zakonska žena, vendar pa mu tega ne morete dokazati, zato tudi ne smete tega javno govoriti. Svetujem pa vam lahko samo tole: zasačite ga kje na samem ter ga iznenadite. Morda mu bo ušlo priznanje, da vas je hotel umoriti, ali da je ugrabil otroka; čim se bo to zgodilo, me obvestite, da začnemo sodno postopanje. Mnogokdaj se je že pokazala pravica, kjer ni bilo pravih dokazov: zločinec se je zapletel v protislovje in končno je moral priznati.»

«Potrkala mu bom na dušo in zbudila spečo vest», je maščevalno zapretila.

«A nikar preglasno!» jo je opozoril. «Kadar ne bo nikogar, ga lahko oštejete, nikakor pa ne smete izreči pred pričami kaj takega, česar ne morete dokazati.»

Leonora mu je stisnila desnico, zahvalila se je in odšla na novo delo.

XII.

Na prostorno ravnino okrog Ležišja so padale večerne sence. Po gozdu, ki jo je zapiral na vzhodu, so skovikale sove in prhutale med vejevjem pred mogočnim jezdecem, drvečim proti graščini. Graščak Lambert se je zakasnil na lovu, v naglem diru je hotel popraviti zamudo in prehiteti tovariše, katere je povabil v grad na lovsko veselico.

Med povabljeni sta bila tudi njegova svačka Karel in Evgen; nalašč ju je povabil, da pokaže plemstvu izmišljenost govorice o razdoru z Narciso. Zbranim gostom je hotel navtvesti, da je soproga zaradi rahlega zdravja ostala na jugu, odkoder jo vsak dan pričakuje. Natihem je še vedno upal v njeno vrnitev, ali pa jo bo našel in pregovoril. Samo v oblastvo jo mora dobiti, potem mu nikdar več ne uide.

«Gorje ji, kadar jo najdem», je sikal in škripal z zobmi. «Videla bo, kaj se pravi razkrivati moje slabosti ter se vezati z nasprotniki. Do sedaj ne vé nihče drugi o umoru, kakor jaz, ona in moj zaveznik. Pazi naj, da je ne zadene enaka usoda...»

«Takšna, kakor je zadela mene...» mu je jeknilo na uho. Konj se je vzel pokoncu, preden je stopila izza grma visoka črna oblečena ženska z dvignjenimi rokami kakor nočna prikazen.

sestnik Viktor Kodrič. Tako smo tudi v tej občini naprednjaki pokazali, kaj zmoremo v skupnem nastopu.

SV. LOVRENC V SLOVENSKIH GORICAH. Pri nas je 2. t. m. umrla ga. Uršula Šamperlova, mati našega somišljenika g. Alojzija Šamperla, bivša posestnica v Graduškaku. — Dne 27. februarja se je ustrelil Martin Šujen ml., baje zaradi nesrečne ljubezni. Čez 8 dni je pa umrla njegova mati Ana Šujenova, posestnica v Gerlincih. Obe ma večni mir, preostalim naše sožalje! — Občinske volitve pri nas so minule bolj mirno, ker smo imeli samo eno kandidatno listo, in sicer SLS. Pripravljeni sta bili sicer tudi že dve drugi listi, pa smo jih zaradi krajevnih razmer tokrat zadržali. Sedaj pa se je, na žalost, med našimi klerikalci zmešalo kakor Babiloncem, ko so zidali stolp. Možaki se med seboj tožujejo in obdolžujejo raznih nepravilnosti. Imeli so že obravnavo pri okrajnem zastopu zaradi nekaj 17 000 Din, enkrat pa tudi že na sodnji zaradi nepravilno podpisanih pobotnic. Sodnijska zadeva še ni končana in bomo naznanili izid. Mogoče je, da dobimo gerenta. Želimo pa vsi davkoplačevalci, da bi to ne bil nobeden izmed onih, ki se sedaj med seboj kregajo in obdolžujejo. Želimo, da pride končno v našo občino red. Kedaj bo to, smo rado vedni vsi občani.

BERKOVCI. V začetku februarja sta dva zlikovca ukradla meso posestniku Jakobu Nemcu. Oba so prijeli in sta bila pred dnevi v Mariboru na okrožnem sodišču obsojena vsak na tri mesece zapora. Sedaj bosta imela dovolj časa razmišljati o tem, kaj je moje in kaj tvoje.

CERŠAK OB MURL. «Slovenski Gospodar» od 12. t. m. je objavil iz našega kraja dopis, ki kaže vso ostudno zlobnost SLS in njenih pisačev. Ne bomo odgovarjali na enak način, pač pa našim dobrim prijateljem sporočamo naslednje: Klerikalno obrekovanje nas novih in mladih gospodarjev v občini, ki nas je ljudstvo izvolilo po svojem najboljšem prepričanju, ne bo odvrnilo od poti, po kateri smo se namenili iti v dobrobit naše občine in naših davkoplačevalcev. Mirno hočemo gospodariti in skrbeti le za napredek v občini Ceršak. Ljudstvu pa moramo povedati resnico, ker so jo v klerikalnem listu zamolčali. Očitajo nam protizakonito postopanje, ne povedo pa, v čem bi to obstajalo. Našim občanom je popolnoma znano, za kaj gre in zakaj tako postopajo naši nasprotniki. Navajajo, da sta novi župan in njegov pomagač zaračunila pijačo in kruh iz občinske blagajne, zamolčijo pa resnico, zakaj se je

to zgodilo in koliko sta navedena dva občini prihranila. Zamolčijo to, ker bi morali priznati, da je nova občinska večina tekom enega meseca svojega poslovanja napravila več v korist občine nego stari odbor v desetih letih. Zamolčijo, da se je tekom osmih dni navozilo okoli 50 kubičnih metrov gramoza deloma za napravo nove, deloma za popravo stare ceste, kateri obe sta za vso našo občino najvažnejša prometna sredstva. Gospodje klerikalci zamolčijo, da je prejšnji župan plačeval gramoz po 100 Din za kubični meter in da je novi župan skupno s svoje večine dobil gori navedeno množino gramoza brezplačno na podlagi in po vplivu dobre besede in dobrega vzgleda ter da je na ta način prihranil občini okrog 5000 Din. Ker so tudi delavci skozi osem dni delali zastoj in ker jih je bilo povprečno 20 na dan, je bilo tudi s tem prihranjenih občini blizu 3000 Din gotovih izdatkov. Občani sami bodo znali dobro presoditi, ali je spričo teh dejstev res napravil župan Hamer tako velik greh, da je za te delavce naročil nekaj sadjevca in pa kruh, da je mogel vsakemu dati dvakrat na dan po košček kruha in požirek pijače, kar vse skupaj ni stalo niti 1000 Din nasproti prihranku blizu 8000 Din. Naši občani si bodo nedvomno to postopanje klerikalcev dobro zapomnili in pri prihodnjih volitvah jim bodo še manj šli na limanice. To tem manj, ker so tudi vse druge trditve v dopisu «Slovenskega Gospodarja» lažnive, kakor n. pr. ona, da je novi odbor povišal pristojbino za ogled živine, ker je prav nasprotno res: staremu živinoogledniku se je za ogled in izdajo oglednega lista moralo plačati 8 Din, dočim se novo postavljenemu ogledniku g. Mihaela Hercoga plača samo 2 Din. Če se k temu pripomnimo, da je v že gori navedenih osmih dneh bilo narejeno približno 1 km nove ceste, in to vse tudi brezplačno, mislimo, da se vidi dovolj, kdo je delal za korist občanov. Ti naši dobri prijatelji, ki so šli novemu odboru z veseljem na roko in delali v korist občine zastoj in katerim mora biti občina za to hvaležna, lahko sedaj vidijo, kako hvaležnost jim izkazujejo tisti, ki so se jim za časa volitev na vse mogoče načine hlinili, da jim za vse osemdnevno brezplačno delo ne privoščijo niti borih košček kruha in požirkov pijače. Zapomnite si jih dobro in spomnite se jih takrat, ko Vam bodo zopet sladko govorili o dobrem gospodarstvu v prid občine in pa o skrbi za ubogega delavca! Vsi oni volilci pa, ki so pri zadnjih volitvah dali svoje zaupanje novi večini občinskega odbora, naj se zavedajo, da so šli na volišče za dobro stvar, za dobro gospodar-

stvo v občini, katero hočejo samo še s svojimi pritožbami preprečiti oni, ki niso znali storiti ničesar koristnega za blagostanje občanov in vse občine. Ako bo pa potrebno, da gremo zopet na volišče, bo naša večina še mnogo lepša kakor je bila zadnjič.

MURSKA SOBOTA. Sokolsko društvo v Murški Soboti bo imelo 13. maja t. l. pešizlet v Verzej, 3. junija t. l. društveni letni nastop v parku grofa Szaparyja, 19. avgusta t. l. pa bo priredilo veliko javno tombolo z izredno dragocenimi in lepimi dobitki.

GRLINCI. (Smrtna kosa.) Na velikonočni ponedeljek smo spremili k večnemu počitku bogatega posestnika v Grlincih, namreč gospoda Juga. Otroci, ki so že vsi odrasli, imajo vsak po 100.000 Din dediščine. Sin Avgust, ki je prevzel po očetu lepo in vzorno posestvo, je izgubil pred par leti ljubeznivo in vrlo svojo zakonsko družico v evetu življenja. Zapustila mu je par dni staro hčerko. Sedaj pa ga je udarila neizprosna usoda s tem, da ga je zapustil njegov skrbni oče za vedno. Oba, oče in sin, sta bila vedno naprednega mišljenja in je ta hiša tudi naročnica «Domovine». Naj bo rajnemu zemljica lahka, njegovim ostalim pa izrekamo s tem naše najiskrenejšje sožalje.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

PODSETEV TRAVNIKA.

Po travnikih nam ruša vidno peša. Dobre trave se izgube, prikazujejo se pa razna plevelna zelišča. Od tako opešanih travnikov dobimo ne le manj pridelka, ampak tudi slabši pridelek. Za vse te izpremembe v travniški ruši se naši gospodarji premalo zmenijo. Med travami ne delajo razlike, ker jih ne poznajo. Tudi travniškega plevela ne poznajo. Navadno govore o rožah, ki rastejo na travniku, ki so pa večinoma sam plevel. Veak kmetovalec bi moral poznati vsaj najvažnejše trave, ki rastejo na njegovem travniku, da bi znal presojsati vrednost travniške ruše in na njej pridelane krme. Kakor pozna razna žita in druge rastline, ki jih prideluje na svojih njivah, ravno tako bi moral poznati različne trave. Brez dvoma bi se potem veliko bolj zanimal za sestavo svoje travniške ruše in tudi za to, kako bi jo bilo izboljšati v bodoče.

Med iskalci zlata na skrajnem severu

(Konec.)

Dvakrat pusta je seveda taka pot, ako mora človek potovati v vednem strahu, ne samo v strahu pred grozotami prirode, ampak — in morda še v večji meri — v strahu pred pohlepni ljudmi, ki bi radi brez truda in žrtev prišli do zlata.

Račon je menda poznal take in enake občutke belih potnikov in je sklenil, da nas hoče razvedriti. Vedel je marsikaj o življenju in vrvenju sveta, vedel, da je bila vojna, revolucija, da so si ljudje navzkriž, da se družijo beli in rumeni zoper bele, sploh toliko, kolikor človek skoro ne bi pričakoval od Račona. Zato mu je tudi Vasilij Nikifrovič nadel odlično ime: «Prosvitljeni», a Rungajn mu je z njemu lastno resnostjo objasniti važni pomen tega naziva. Račon se je tudi res čutil zelo počaščenega in je s svoje strani storil vse, kar je mogel misliti, da bi nam potovanje olajšalo in osladilo.

«Gremo v pravo smer?» je vprašal Vasilij Nikifrovič, ker je vedel, da spravi s tem vprašanjem Račona v ogenj. Račon — pa naj bi bil v dvomu za smer! Kako čudni in otroški so vendar ti beli ljudje!

Da bi nam pregnal take neumne misli, je jel praviti takole sredi popoldneva:

«Prijatelji, zdaj moramo napraviti precej velik ovinek. Ne gre drugače, golobčki moji. Poglejte tjale v levo smer! Tam so minulo zimo ugonobili zameti celo vrto belih, ki niso hoteli poslušati Račonov.»

Z drastično slikovitostjo njihovega načina pripovedovanja nam je Račon naslikal, kako so s pomočjo jelenov, ki so iskali mahu, našli v času, ko je jel kopneti sneg, celo gručo belih mrličev, ki so jih pokopali snežni zameti. Bili so na istem potu in po istem poslu kakor mi. Ali njim se je strašno mudilo in so hoteli kar naravnost! Kupili so od Račona jelene in sani in so zdirjali naravnost — v smrt! Račoni so našli pri njih še vse zlato in razno drobnjavo, ki so jo imeli s seboj.

Brez besede smo poslušali Račonovo pripovedovanje, in reči moram, da nas je ogrelo bolj nego ogenj v nočnem šotoru...

Pod noč nas je ljubeznivi Račon jel zabavati s pripovedovanjem o volkovih, potem spet o razbojnikih, da so se nam ježili lasje in nam je zastajala kri po žilah. Poslušali smo ga seveda brez besede in brez ugovora. Vsak je samo plaho pogledaval zdaj sem, zdaj tja, kje zagleda roparja, in prisluhnil sem, prisluhnil tja, če se morda ne drami v snežni puščavi tulenje volkov. Toliko groze je obudil Račon s svojim pripovedovanjem v nas, da je bilo vse dosedanje potovanje in vse neprilike v primeri s tem delom pota zgolj otroški izlet, igračkanje, ki bi se ga bili spominjali

z veseljem, ako bi nam bil preprijazni Račon s svojim pripovedovanjem pustil sploh toliko prostosti in oddiha, da bi bili mogli misliti še na kaj drugega razen na grozo, ki nas z vseh strani obdaja in nam vsak hip grozi s poginom.

Oddahnili smo se šele, ko smo prispeli do vasi, do prvih ruskih naselbin, vendar se nismo nikjer ustavili. Strah, ki ga nam je nagnal v kosti s svojim pripovedovanjem Prosvitljeni, nas je nevdržno tiral dalje, dokler nismo priromali do postaje Never na Amurski železnici.

«Zdaj ni več volkov?»

Prosvitljenec se je nasmehnil:

«Nikjer jih ni bilo. Ali ste jih kje videli?»

«Pa ste pravili o njih.»

«No, da! Ali to je bilo minulo zimo in samo pri ljudeh, ki se niso zaupali vodstvu Račonov. Mi pa se znamo izogniti vsemu hudemu, tudi volkovom,» se je zadovoljno režal Račon.

V tem hipu se mi je zdelo, da ni več pristen sin narave. Spominjal je že na Kitajca ali na žida: špekulant. No, kljub temu smo bili hvaležni za njegovo vodstvo, se pobotali z njim za račun in se prav prijazno poslovili. Dejal nam je še, da se mu tudi drugo zimo lahko prav tako zaupamo kakor letos, ker on pozna ves Aldan.

Če nam travniška ruša peša, je na vsak način potrebno, da jo zopet popravimo in izboljšamo. Zlahtne trave, ki so v teku let izginile, moramo zopet nadomestiti. Obenem je skrbeti, da se nam zopet ne izgube. V ta namen se priporoča, da travnike podsejemo s semenom zlahtnih in takih trav, ki v dotični legi uspevajo. Nekaj zlahtnih trav je takih, da rastejo skoraj povsod, če so tla količkaj dobra. Po teh je treba najprej poseči. Tako so skoraj splošno razširjene n. pr. travniška bilnica, pasja trava, francoska pahovka, angleška ljulika, travniška latovka. Semena teh trav se dobe v zanesljivi kakovosti pri Kmetijski družbi. Temu semenu kaže primešati tudi nekoliko deteljnega semena, kakor domače detelje, bele detelje in hmeljne lucerne. Med travami je namreč zmeraj dobro, da raste nekoliko detelje, vsaj za eno četrtino. Vsega semena pa rabimo za podsetev enega oralna travnika okroglo 10 kg, torej eno tretjino tega, kar rabimo za posetev novega travnika.

To travno mešanico lahko posejemo sedaj pomladi, še bolje pa po prvi košnji. Sedaj pomladi je več vlage in ker opešana ruša ni gosta, tudi dosti senca za novo izklicile rastline. Po prvi košnji je pa čas samosetve in je setev v tem času zato bolj naravna, dasi trpi lahko pred sušo.

Da bomo pa dosegli trajnejše uspehe s tako podsetvijo, je seveda treba, da travnika tudi sicer ne zanemarimo, ampak da ga dobro obdelujemo in gnojimo in da ga čistimo tudi od nevršnega plevela, zlasti tudi od mahov, ki najbolj zatira rast dobrih in zlahtnih trav.

ČISTA MOLZA — ČISTO MLEKO.

V ravnanju z mlekom je še marsikaj popraviti, da bomo lahko dosegli boljše uspehe. Mleko ima to lastnost, da se prav rado nasmeti in onesnaži in da se tudi prav rado pokvari. Če hočemo mleko dobro prodajati, pa najsi bo za uživanje v svežem stanju ali pa za izdelovanje sira in masla, potem je prvi pogoj in glavna zahteva, da je mleko čisto. Le tako mleko je okusno in dobro porabno za vse druge mlečne izdelke. Če hočemo na to delati, da se bo več mleka popilo in za razne jedi porabilo, potem je treba, da pospešujemo to s prodajo čistega, zdravega in nepotvorenega mleka.

Z mlekom moramo od vsega početka snažno ravnati. Dokler je mleko v vimenu, je čisto, ko pa pride ven, se rado nasmeti, posebno, če nismo dosti snažni po naših slabih hlevih. Pri molži je treba snage v vseh ozirih. Oseba, ki molze, mora biti dobro umitih rok. Čisto mora biti vime kakor

tudi posoda, v katero molzemo. Vse to so znane stvari, ki se pa žal še zmeraj prezirajo in omalovažujejo. Na snago se je privajati že od mladega. Nekaj tozadevne kontrole in več pouka bi stvari ne škodilo.

Če zadostno nastiljamo s slamo, ostane vime suho in snažno in zadostuje, da ga obrišemo pred molžo s suho in snažno ruto. Pri nastiljanju, kakor je pri nas običajno, se pa vime onesnaži in zato ga moramo snažno umiti in do sunega obrišati. Pri vsem tem delu je treba največje snage. Snage je treba pa tudi sicer v hlevu. Posebno je gledati na to, da je v hlevu zrak čist. Med molžo ni pokladati krme niti kidati gnoja. S suho krmo spravljamo vse polno nevidnega prahu v zrak, ki pada tudi v mleko, posebno še takrat, če se krma kadi, ker je bila slabo spravljenja. Pri kidanju se pa mleko navzame slabega duha in raznih trosov in kužil, ki plavajo po zraku. Najbolje je, da molzemo pred krmiljenjem in da skrbimo, da je hlev prezračen.

Po planinskih in nižavskih krajih molžejo krave v pašni dobi na prostem. Tukaj je zrak najbolj čist in zato je tudi ondotno mleko tako čisto in tako okusno. Pri nas ni te navade. Pri nas molzemo krave v hlevih tudi v času paše. Ker so pa naši hlevi vobče bolj slabi in pomanjkljivi, in ker jim manjka naprava za redno in dobro zračenje (ventilacijo), zato moramo toliko bolj gledati, da se nam mleko že v hlevu med molžo ne kvari.

Če bomo na vse pazili, kar je tukaj povedanega, potem je upati, da bomo prišli tudi pri nas do bolj čistega, bolj okusnega in več vrednega mleka, ki se bo raje uživalo in laže oddalo kakor danes.

Tedenski tržni pregled

ZITO. Cene so začele zopet rasti. Vzrok temu so poročila o slabem stanju posevkov v Ameriki in Nemčiji. Dvigajo predvsem cene pšenice in turščici. Na ljubljanski blagovni borzi so bile 17. t. m. naslednje cene (za 100 kg, postavljeno na slovensko postajo): pšenica: baška 392-50 do 395 Din, slavonska 387-50 do 390 Din; turščica: baška 310 do 315 Din; moka 00: 535 do 545 Din.

ZIVINA. Izvoz majhen. Zaradi tega se cene, ki so res slabe, ne morejo popraviti. Pri nas v Sloveniji so že mesece in mesece cene skoto nespremenjene.

svojo vnanjost, se nekoliko očedili in najeli konje, pa se kar na celo čez zasnežena polja odpeljali v Blagoveščensk.

Kakor da sem zagledal svoj rodni dom, tako sem bil vesel, ko sem v Blagoveščensku spet stopil v svojo delavnico, našel tam vse v redu in se veselil ob misli, da mi bo zdaj, ko imam tolikšno imetje, pač olajšana pot v domovino.

«Preljubi, preljubi, preljubi domači kraj», se mi je kar samo pelo, kakor da fantujem kje doli po Dolenjskem.

Ali, joj, radost se je kmalu spremenila v žalost in morečo skrb. In kar čez noč me je začela težiti peza bogastva. Znanci in prijatelji so nas izpraševali, kjerkoli smo se pojavili, kako nam je uspela pot na sever. Po opozorilu obeh svojih tovarišev sem bil previden kakor onadva in vsakomur tožil, da nam pot ni uspela in da je bil ves trud brez haska, češ, da so bili iskalci zlata že z vsem potrebnim blagom dovolj založeni. Zato, sem dejal, smo morali svoje blago zamenjati in oddajati po tako nizkih cenah, da smo jedva krili potne stroške za povratek...

To je bil namreč edino mogoči odgovor: kajti, kje naj bi človek v času revolucije zapupal le eni sami živi duši? Vsako oko je lokavo iskalo svoje rešitve, pa najsi se zgodi karkoli... In državni organi so imeli povsod ušesa. Nobena soba ni bila varna in na

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi se je dobilo zadnje dni v valutah:

1 ameriški dolar za 56-20 do 56-40 Din;
v devizah pa 17. t. m.:
100 avstrijskih šilingov za 798-23 do 801-23 dinarja;
100 nemških mark za 1357-50 do 1360-50 Din;
100 madžarskih pengov za 991 do 994 Din;
100 italijanskih lir za 298-72 do 300-72 Din;
1 ameriški dolar za 56-63 do 56-83 Din;
100 francoskih frankov za 222-74 do 224-74 Din;
100 češkoslovaških kron za 167-98 do 168-78 dinarja.

Sejmi

20. aprila: Št. Ilj pod Turjakom.
23. aprila: Vrbive (le za živino), Radeče, Ptuj, Šmarje pri Jelšah.
24. aprila: Zdole, Osilnica, Škofja Loka, Izlake, Planina, Žužemberk, Radovljica, Sv. Jurij ob južni železnici.
25. aprila: Dobova (okraj Brežice), Sevnica, Mozelj, Bučka, Sv. Jurij (okraj Krško), Sv. Jurij ob Taboru, Beltinci, Oplotnica, Vuzenica, Kostivnica.
26. aprila: Semič, Kozje.
27. aprila: Lukovica (okraj Kamnik), Velika Slivica, Vesela gora.

UGANKARSKI KOTIČEK

NADALJNI REŠEVALCI VELIKONOČNE UGANKE.

Našo velikonočno uganko so nadalje rešili: Franc Ketis in Matija Kodla (Satahovci), Hubert Kasnik (Mežica), Franc Bedrač (Repše, Leskovec pri Ptuj), Anica Skala (Podzemelj), Štefan Luczu (Andrijanci, Gornji Petrovci), Ivan Romih, Anton Abram in Anton Kozole (Mali Kamen, Rajhenburg), Justj Žagarjeva (Trbovlje), Jože Kirar (Stara Bučka, Skočijan pri Mokronogu), Anton Mertelj (Gozd, Kranjska gora), Josip Kos (Zagreb), Anton Rački (Nova sela pri Kočevju), Marica Božič (Sevnica), Ivan Nadiže (Bistrica-Limbuš), Jožef Dovjak (Zabukovje, Raka), Josip Hlastan (Zabukovje, Sevnica), Viktor Bachman (Pesnica), Jakob Gross (Zlabor, Mozirje), Jožef Krašovec (Vrhnik), Ivana Kolarič (Krapina, Hrvatska), Avgust Štekl (Murščak), Leon Zvab (Bosna), Vinko Klenovšek (Turopolje, Velika Gorica), Alojzij Kotar (Ludoš, Bačka), Adolf Polak (Dražence, Ptuj), Franc Zapušek (Bauvin, Francija).

Prekrasno, jeli? Rungajn mu je slovesno obljubil svidenje, mu dal za spomin še zadnje drobno zrcalce, pa je spet sedel Račon na sani in oddirjal s svojimi jeleni in sakati nazaj na sever.

«Bog z njim.» sem si mislil. «zase vem, da sem bil prvič in zadnjič tam gori.»

Spet v Blagoveščensku.

Čim več je stalnih selišč, tem manj je sledu o Račonih in njihovih jurtah. Kar pa jih je še tod, že niso več pravi tipični lovci, ampak se pečajo že kolikor toliko tudi z živinorejo.

Na postaji Never smo se šele zavedli, kakšni smo. Zamazani in povaljani, kocinasti in kuštravi smo bili bolj podobni divjakom nego civiliziranim ljudem. Obleka in lasje so bili polni mrčesa in golazni raznih vrst, ki so se pasle po naših izmučenih telesih. Kakor potepuhi in nemaniči smo se splazili na vlak in se odpeljali do postaje Bočkarovo, kjer je bilo treba izstopiti in nadaljevati potovanje drugače, ako nismo hoteli pasti v roke raznim državnim kontrolnim organom, ki bi bili pač preklinjali našo ušivost in zamazanost, a bi se z veseljem in naslodo polastili naših vrečic z zlatim peskom, nas pa poslali «na odmor» v eno ali drugo ječo. Po taki turi si seveda označenega oddiha nismo prav nič želeli. Zato smo v Bočkarovu za silo uredili

nobenem še tako skritem kraju človek ni mogel biti za trdno prepričan, da je res skrit in sam.

Dan na dan se je večala moja skrb. Polagoma me je jelo tako moriti, da po cele dolge noči nisem zatisnil oči. Zdaj sem se bal tatov, zdaj spet, da me kdo ovadi kot tihotapca. Čim je kje kaj zarožljalo, sem bil že uverjen, da gre pome in po moj zaklad boljševiska patrolja.

Da se rešim iz tega neznosnega položaja, sem naposled zakopal na skritem kraju svoj zaklad. Nekoliko mi je res odleglo, ali popolnoma se s tem skrbmi nisem iznebil. Bolj ko prej sem si želel domov in na vso moč premišljeval, kako bi uresničil svoj načrt. Toda, človek obrača. Bog obrne. Tako je tudi zame usoda hotela, da sem prebil v Blagoveščensku še celi dolg dve leti. In tudi potem, ko sem zapustil to mesto, sem dolgo blodil in romal po svetu, preden mi je bilo spet dano stopiti na ljubljena slovenska tla.

O vsem tem se morda o priliki spet kaj pogovorimo. Spomini naj moja pustolovska pot na sever med iskalce zlata pa naj bodo s tem zaključeni.

Ko mislim nazaj, moram pač reči: «Hudo je bilo!» A zraven tega se me loteva nekšno mehko občutje, kakor domotožje, da moram končno le priznati: «Ej, pa je le bilo lepo!»

Praktični nasveti

Snaženje perila. Razne madeže, zlasti od sadja in plesnobe, je težko spraviti iz perila. Poizkusi s tem, da namočiš perilo nekaj ur v siratki, na kar ga dobro izperi. Dobro je tudi, če prideneš čisti vodi par žlic enoodstotne žveplene kisline. Potem izperi perilo v mnogih vodah. Ali pa izperi perilo v močni boraksovi raztopini in ga nato beli na soncu.

Nogavice napraviš trpežnejše, ako jih — preden jih obuješ — namažeš po stopalih s parafinom. Dobiš ga v drogeriji.

Neprijeten duh od prekipelga mleka preženeš, ako vržeš na ognjišče (štedilnik) par zrn soli.

Kava je okusnejša, če ji prideneš par zrn soli. Gorčici (ženofu) primešaj malo soli, pa bo dalje časa ostala sveža. Žuželke na zelenjavi takisto uniči slana voda.

V ponev, ki diši po ribah, nalij kropa, vrzi noter nekoliko čajevih lističev, kuhaj par minut in duh izgine.

Če se ti kolea, si lahko pomagaš s koščkom sladkorja, pomočenega v jesih. Pomaga tudi, če piješ vodo v počasnih dolgih požirkih.

Gospodična (neznanemu gospodu, ki jo že pol ure zasleduje brez vsake besede): «Gospod, ali Vam je jezik primrznil na nebu?»

IZ POPOTNIKOVE TORBE

Z Murskega polja

Križevci, aprila.

Tudi od nas malokdaj zaide kak glas v «Domovino». Zato bodi danes par besed. Ta list, potem «Jutro» in «Kmetički list» so tu zelo razširjeni in ljudstvo jih zelo rado prebira. Napredna misel gre zmagovito pot, čemur mnogo pripomorejo močne organizacije SDS in SKS, ki skupno bojujejo boj proti klerikalizmu.

Tudi Sokolstvo dobro napreduje. Iz mrtvila se je dvignilo sokolsko društvo v Križevcih pri Ljutomeru. Enako v Gornji Radgoni, kjer imajo celo lep sokolski dom. Ustanovila sta se tudi dva odseka, in sicer v starem trgu Veržaju ob Muri in v Št. Juriju ob Ščavnici. Matično društvo obeh je Sokol Ljutomer, ki v svojem krasnem domu neumorno dela. V telovadnici je kot v panju in v vseh odsekih živahno delovanje. Zlasti bodi pohvaljeno delo dramskega odseka, ki nam je tekom sezone 1927./1928. dal že šest lepih, resno naštudiranih komadov. Enako naj omenim salonski orkester, ki pod vodstvom br. Ljubeja in br. Žagarja dosega lepe uspehe. Izreden primer sokolske delavnosti!

Dostojno se pripravlja Sokol na 25letnico svojega dela v Prlekiji. Pa še lepši in častnejši jubilej je imelo mesto Ljutomer. V nedeljo dne 15. t. m. je slavila Čitalnica 60letnico, odkar dela in širi prosveto po vsem slovenskem Štajerju. Kulturno, prosvetno in politično delo v Pomurju je v vseh ozirih zadovoljivo.

Nova vlomilska tolpa v Prekmurju

Drzen vlom v trgovino. — Vlomi v vinske kleti.

— Ljudstva se loteva strah.

Hotiza, aprila.

Kakor povsod so nastopale po vojni tudi v Prekmurju posamezne, dobro organizirane vlomilske in roparske tolpe. Izvršena je bila cela

Nogavice iz prave ali umetne svile.

Vsaka dama ve, koliko veljajo njene nogavice, in radi tega treba paziti, da bodo zmeraj popolnoma v redu.

Z „RADIONOM“ lahko perete nogavice kolikorkrat hočete, one ne bodo nikdar izgubile svoj prvotni sijaj.

Eno pravilo je važno: Vedno je treba „RADION“ v mrzli vodi raztopiti, a votem nogavice izprati v mlačni raztopini. Potem izprati s čisto vodo in razprostreti, da se suše.

S takim pranjem bodo nogavice ohranile svoj sijaj in svoj svilen izgled.

vrsta vlomov, ropov in roparskih umorov. Nekateri voditelji vlomskih tolp so postali zelo slavni in prvega izmed vseh je javnost krstila z imenom «Prekmurjski Čaruga». Prekmurjski Čaruga pa je uživel svojo življensko karijero in sedi že leto dni v luknji ter se peka za svoje številne grehe. Vse obmurske vasi, kjer je deloval naš Čaruga, so si oddahnil, ko je prišel tolovaj v roke pravice.

Druga banda, ki je izvršila pretresljiv roparski uboj pred leti v Trnju, je tudi razpršena. Nekateri člani te tolpe sede istotako v zaporih okrožnega sodišča v Mariboru, a drugi, ki se jim je posrečilo uiti, so izginili brez vsakega sledu. Več drznih vlomov in tatvin pa je še doslej ostalo nepojasnjenih, med drugimi tudi vlom v cerkev v Črenšovcih.

Nekaj časa sem se razen manjših tatvin kokaši, zrnja ni izvršil večji vlom nikjer in mislili smo že, da je konec delovanja raznih vlomskih tolp, ki so skozi leta držale v strahu vse prebivalstvo. Vendar pa ni tako. Zadnji drzni vlomi in tatvine, ki so se izvršili v Črenšovcih pri trgovcu z jajci Gaboru, poskušen vlom v Žiških, kjer so roparji bili prepadeni, dajo slutiti, da je v dolnjem Prekmurju na delu nova, dobro organizirana vlomilska tolpa. To domnevo potrjuje tudi zadnji zelo drzen vlom v trgovino Turnauer na Hotizi.

Nekako sredi minule zime so pri Zadravčevih v Hotizi prepadili roparje baš v zadnjem trenutku. Vlom pri posestniku Zadravcu je bil nad vse drzen. Roparji so z močnimi vrvmi povežali in zabarikadirali vsa vrata, da domači ne bi mogli iz sobe. Na to so iztrgali okenski okvir na kleti. To delo pa vendar ni šlo povsem gladko. Velik ropot je prebudil domače, ki so z vpitjem in kričanjem prepadili roparje. Par dni na to so roparji prišli v hlev gostilničarja E. Farkaša, odkoder so hoteli odgnati konja. Vendar so pa tudi od tu bili prepadeni, ker se je hlapec, ki je spal v hlevu, še pravočasno zbudil.

Takrat se je med ljudstvom govorilo, da se roparji vrnejo v vas čez par mesecev. In res! V noči od srede na četrtek je bilo vlomljeno v trgovino Turnauer. Roparji so izdrli celo okno in so šli skozi okno v trgovino. Nato so odprli vrata, da so imeli prosto pot. Iz trgovine so odnesli vse, kar je imela večjo vrednost in kar bo šlo laže v prodaj. Odnegli so vso trafiko, ki jo je isti dan trgovec pripeljal, vse usnje, podplate, no-

gavice, mast in drugo. Da se po utrudljivem delu odpočijejo in potolažijo želodec, so pogledali v klet zraven trgovine, odkoder so odnesli šunko in kruh. Zanimivo je, da so si v trgovini posamezne stvari izbirali, tako da niso odnesli stvari, ki jih ne bi mogli spraviti v denar. Razbili so miznico, kjer je bil denar. Izvršili so pri tem ogromno delo, kar kaže, da so se mudili najmanj pol ure na poslu. Vsega tega pa ni slišala niti dekla, ki je spala v kuhinji tik trgovine. Vlom je šele opazila drugo jutro soseda, ki je vstala zgodaj in je zagledala na njivi polno papirjev in škatel. Medtem pa je vstal že tudi trgovec, ki se je ne malo prestrašil, ko je prišel v demolirano trgovino. G. Turnauer ima okrog petnajst tisoč dinarjev škode samo na blagu, ki je bilo ukradeno. Orožniki, ki so prišli na lice mesta, so našli odtiske nog; sled pa je kmalu izginila, ker so šli roparji svojo pot po cesti.

Med ljudstvom se širijo razne govorice, a uporno se vzdržuje glas, da se je pojavila zopet prav pretkana vlomilska tolpa, ki mora biti po članstvu dokaj močna. Ljudstva se loteva upravičen strah, posebno zato, ker ni sploh nobenega upanja, da se tolpi pride do živega. Vsi znaki pa kažejo, da morajo biti roparji prav blizu in da dobro poznajo razmere.

Prav številni so vlomi tudi v vinske kleti v Lendavskih gorica. Tako je bilo odnešeno posestniku Gaborju iz Črenšovcev iz kleti nad sto litrov vina in deset litrov žganja. Posestniku Zelku iz Hotize pa do 50 litrov najboljšega vina in žganje.

Orožništvo je pridno na delu, da izsledí vlomilce, ki so zaenkrat dobro skriti. Ljudje sami pa so postali radi pogostih vlomov čuječi in postavljajo nočne straže, kar je vsekakor umestno. Celo potrebno je, da bi imela vsaka vas svojo oboroženo stražo.

Vestfalsko pismo

Buer Hassel, 10. aprila.

Tudi mi bi se radi oglasili v naši ljubljeni «Domovini». Zatorej Vas prosimo, da nam dovolite mal prostorček v našem časopisu, ki ga vsi prav radi in vestno čitamo.

V Hasselu nas je precej Slovencev, ki imamo tudi svoje Jugoslovensko delavsko društvo, ki je bilo ustanovljeno kot prvo te vrste v Nemčiji. Torej smo mi tisti, ki smo postavili temelj, na ka-

terem so se zidala in prav pridno razvijala naša Jugoslovenska delavska društva po vsem Pohorju. Danes štejemo teh društev že čez 34. Za to se imamo predvsem zahvaliti našemu prvemu predsedniku zveze g. Bolhi, neumornemu organizatorju.

Žal, da je kljub vsemu našemu prizadevanju še veliko število Slovencev tako zaslepljenih, da so organizirani v tako zvanem nemškem Volksbundu.

V soboto 31. marca smo pokopali našega rojaka in zvestega člana Jožefa Vrečka iz Jurklostra. Priredili smo mu lep pogreb z godbo in položili venec na njegov grob. Njegovi svojci so dobili od zvezne pogrebne blagajne 75 mark. Pokojnik je bil najstarejši in najpriljubljenejši član in podpredsednik našega društva, ki nam je tudi pridno pomagal pri ustanovitvi društva. Delal je tukaj v Nemčiji 35 let in so ga tudi tukajšnji domačini imeli radi. Naj ostane za vedno v našem spominu! Zalujočim naše iskreno sožalje!

Mihael Korun.

Pismo iz Argentine

Santa Lucia, marca.

Ker se ljudje iz moje domovine vedno bolj izseljujejo v Južno Ameriko (Argentinijo), si štejemo v dolžnost, da svoje rojake opozorim na nekatera dejstva.

Večina ljudi, ki se priselijo semkaj, ne ve ničesar o krajih in državi, v katero pridejo. Mnogo jih je, ki pridejo v Argentinijo samo s sanjami, ne da bi pomislili, da je življenje v tujini še resnejše in težavnejše kakor v domačem kraju. Da so takšni zelo iznenadeni, ko pridejo sem, nam priča to, da se kaj radi in hitro vrnejo v domovino, ako imajo denar, ali pa na državne stroške, kar nam prikazuje register našega komisarijata v Buenos Airesu. Takšnim, ki mislijo, da bodo v Argentiniji z lahkim delom dobro živeli in si v kratki dobi nabrali mnogo denarja, še posebno odsvetujem, da bi prišli semkaj. Bolje je, da ostanejo doma in obdelujejo svoj košček zemlje, ki jim bo več nosila kakor ta tukaj, čeprav je domača zemlja manj rodovitna. Vsakogar, ki pride sem, čakata tu le kramp in lopata.

Da je pa dosti lažje dobiti zaposlenje tistim, ki znajo več jezikov, je samo ob sebi razumljivo. Vsekakor bi odsvetoval starim ljudem priseljevanje, posebno tistim, ki bi se hoteli že v nekaj letih povrniti v domovino. Tu si je nemogoče v dveh ali treh letih prihraniti toliko, da bi se splačalo hoditi sem. Predvsem pa moram omeniti, da jih je mnogo, ki si v tem času niti toliko ne zaslužijo, da bi imeli za povratek v domač kraj. Nemogoče je namreč tu dobiti delo, ki bi trajalo več kakor en mesec ali dva.

V Argentiniji je zelo razvito kmetijstvo in iz tega sledi nestalno delo. Izjemo tvorijo tisti, ki služijo na posestvih in imajo mesečno plačo. V zimskem času je zato, seveda, zelo malo dela in je mnogo ljudi brez dela.

Kdor bi že hotel priti sem, naj ne pride drugače kakor od decembra do aprila. Tisti čas sta tukaj poletje in jesen ter je mnogo dela na polju. Sicer se pa danes žetev in mlatev pšenice ter lana vrši le 15 do 20 dni, ker se to delo izvršuje z velikimi kmetijskimi stroji. Drugo delo na poljih, ki traja nekaj dalje časa, dva do tri mesece, in ki se je pričelo zdaj okoli 1. marca, je spravljanje koruze. Ko se to delo konča, tedaj nastopi tukaj zimska doba in dela na polju ni več.

Ako pomislimo, da odpusti zdaj vsak gospodar najmanj osem do deset delavcev, ki so brali koruzo in ki jih na zimski čas ne potrebuje več, je vprašanje, kam naj vsi ljudje gredo. Res je, da vsi ne ostanejo brez dela, ker v zimskem času se v večjem številu grade in popravljajo stavbe, ulice, ceste, železnice in pristanišča; ne grade se pa v toliki meri, da bi vsi ti ljudje dobili zaposlenje. Posledica je, da brezposelni posedajo po gostilnah in čakajo na delo, toda dnevi gredo za dnevi, meseci za meseci. Denar, ki si so ga čez poletje s trudom in potnim obrazom prislužili, izgine.

Predvsem bi bilo morda treba, da pridejo semkaj ljudje z denarjem (kapitalom), ki bi raz-

vijali in širili industrijo, kajti Argentinija ima do sedaj še zelo malo tvornic in pošilja v druge države le svoj obilen kmetijski pridelek. Sedaj se sicer grade tvornice, toda v premali množini.

Iz navedenega je razvidno, da je tukaj življenje slabo posebno za tiste, ki ne znajo za drugo prijeti kakor za kramp in lopato. Zato je bolje, da ti ostanejo doma. Kdor kaj zna in je spreten, pa pride lahko brez skrbi sem.

Ivan Skrinjar.

Kanadsko pismo

Creighton, marca.

V tukajšnji naselbini se nas nahaja tudi že okrog 60 Slovencev. Kar nas je zaposlenih, smo zadovoljni z delom. Brezposelnih je sedaj mnogo. Upam, ko odide zima, se bo tudi delo začelo, n. pr. po progah, na polju, žagah itd., kar bo za novodošlece baš prav.

Tu se je osnovalo krajevno podporno društvo, ki je velikega pomena za nas. Upam, da bo društvo lepo napredovalo. Ob prostih urah se ponavljajo šola. Čas v tej dolgi zimi smo s pridom porabili. Naš kraj je zelo valovit, poln gorskih jezer in bogat na različnih rudah. Mi kopljemo nikelj.

Vem, da bo že prepozno, pa vseeno želim obilo pihov in kolačev vsem čitateljem in čitateljicam, tebi, vrli list, pa obilo naročnikov v stari in novi domovini. Prav lepa hvala dotičnim Sodraščanom, ki so mi šli do sedaj tako na roko, meni kakor moji družini. Lep pozdrav sokolskemu, gasilnemu in tamburaškemu društvu v Sodražici ter njihovim voditeljem. Gledali bomo, da se čim prej povrnemo proti domu. Tanko.

ZANIMIVOSTI

Katastrofalen potres v Bolgariji

Zadnjo soboto je zadela južno Bolgarsko strašna potresna katastrofa, ki je v okrožju Stare Planine in okoli mest Čirpana ter Borisovgrada povzročila ogromno škodo. Uradna poročila govore o strašni nesreči. Predsednik vlade Ljapčev in večje število politikov je takoj odšlo na kraj katastrofe. Kakor se sodi, je bilo ubitih okoli 50 oseb. Mesto Čirpan je popolnoma porušeno. Istotako sta deloma porušeni mesti Filipopolj in Borisovgrad. Selo Umorovo poleg Čirpana je popolnoma uničeno. Da je število človeških žrtev razmeroma majhno, je pripisati dejstvu, da je bila na praznični dan, na pravoslavno veliko soboto, večina ljudi izven doma na ulicah, razen tega pa so tamkajšnja poslopja večinoma pritrjena in ločena po velikih dvoriščih. Prebivalcev na prizadetem ozemlju je 120.000.

Razvaline, nastale zaradi potresa, se nahajajo v krogu kakih 20 km. Središče katastrofe je bilo mesto Čirpan, kjer je bivanje sploh onemogočeno. Prvi potresni sunki so nastali 14. t. m. po srednjeevropskem času ob pol desetih. Močni sunki, kakih 20 po številu, so se ponavljali do večera.

Težko ranjene so pripeljali v Staro Zagoro. Sosednje vojaške garnizije so bile takoj odposlane na kraj katastrofe, kjer pomaga vojaštvo pri reševanju ljudi in premoženja. Ljudje prebivajo na prostem pod šotori. Za prehrano prebivalstva je bila že nakazana pomoč.

Po zadnjih vesteh je potres porušil okoli 3000 hiš. Potres so čutili po vsej Bolgarski, katastrofalen pa je bil samo v južni Bolgarski. Uničene so skoro vse brzojavne in telefonske proge, zato je težko dobiti povsem točna poročila o posledicah potresne katastrofe. Poškodovane so tudi mnoge železniške proge. Število ranjenih je zelo veliko, zlasti v vaseh, odkoder še niso znani vsi podatki.

× Prvi posrečen polet z letalom iz Evrope v Ameriko. Po tolikih ponesrečenih poskusih se je sedaj vendar tudi dvema Evropecem posrečilo preleteti morje z letalom do Amerike. V soboto sta nemška letalca Koehl in Hünfeldt dosegla Ameriko. Polet se sicer ni v polni meri posrečil,

ker letalca nista dosegla New Yorka, temveč sta morala pristati zaradi pomanjkanja bencina in utrujenosti na Greenly Islandu v morski ožini Belle Isle med Novim Fundlandom in Labradorjem. Toda ocean sta preletela in s tem je dosežen v modernem letalstvu nov presenetljiv uspeh, ki je tem večjega pomena, ker so se vsi dosedanja poskusi, preleteti morje v smeri Evropa—Amerika, izjalovili. Trije neustrašeni možje so nastopili prejšnji četrtek zjutraj drzni polet in premagali na 4500 km dolgi zračni progi vse nevarnosti. Nemška letalca sta zapisala v zgodovino moderne tehnike s svojim letalom «Bremenom» uspeh, ki se pridružuje prejšnjim zmagam in katerega je lahko vesel ves kulturni svet.

× Velika železniška nesreča v Parizu. Na pariškem severnem kolodvoru se je pripetila strašna železniška nesreča, ki je zahtevala 15 smrtnih žrtev, dočim je bilo 30 oseb ranjenih. Trčila sta namreč dva vlaka, ki sta s polno paro na istem tiru vozila drug proti drugemu. Vlaka sta se zarila drug v drugega in dočim je lokomotiva vlaka Pariz-Amiens-Boulogne takoj skočila s tira, se je stroj predmestnega vlaka zaril v prvi vagon osebnega vlaka. Pri strahovitem karambolu je bilo več vagonov popolnoma razbitih. Zanimivo pa je, da je ostal predmestni vlak skoro nepoškodovan. Izpod razvalin so potegnili 15 mrtvih in 30 večinoma težko ranjenih oseb.

× Gibraltar preplavan. Rokavski zaliv zadnja leta ni več tako v modi in izgubil je na svoji privlačnosti z onim dnem, ko ga je preplavala tudi ženska. Zdaj so se drzni plavači lotili ožine pri Gibraltarju. Ta je celo nekoliko ožja, toda morje je tam vedno nemirno in plavanje je silno težavno. Vendar se je posrečilo sedaj tudi gibraltarsko ožino premagati. Preplavala jo je ženska, in sicer Angležinja Marceline Gleitze. Gleitze je bila med prvimi, ki je hotela preplavati nevarno morsko ožino. Poskusila je že trikrat, toda pred ciljem je vedno onemogla. To pot je pa zmaga la ter po 12 urah in 50 minutah dosegla afriško obalo.

× Strašna tramvajska nesreča v Berlinu. Na oglu dveh velikih ulic v Berlinu se je dogodila te dni katastrofalna tramvajska nesreča. Neki tramvaj z dvema priklopnima vozovoma je skočil s tira, se prevrnil in pokopal pod seboj vse potnike. Osem ljudi je obležalo na mestu mrtvih, okoli 90 pa je težje in lažje ranjenih.

× Zblaznel od hrepenenja po poletu čez morje. V pariškem predmestju St. Quen je začel te dni streljati neki možak na dve svoji rojakinji, pri katerih je stanoval. Prestrašeni ženski sta pobegnili, možak, ki je očitno zblaznel, pa se je zabarikadiriral v stanovanju in nato zažgal svojo posteljo. Policiji in ognjegascem se je le s težavo posrečilo, da so preprečili večjo nesrečo. Obe ženski sta kasneje izpovedali, da je njihov sosa-novalec zdijval najbrž zaradi tega, ker mu je nedanoma šinilo v glavo, da poleti čez ocean, in je hotel zato siloma iz stanovanja, da si kupi aeroplan. Ko sta mu hoteli to preprečiti, je zgrabil za samokres in pričel streljati.

× Nova Vodiška Johanca. Tereza Neumannova iz Kennersreutha je dobila nevarno konkurentko, ki ji utegne škodovati na slovesu. Gre za 13letno Francozinjo iz Remiremonta Marcello Georges, ki tudi vidi prikazni. Dekle zatrjuje, da se ji prikazuje sama Mati božja na oblakih. Seveda so te vesti privabile v Remiremont ogromne množice praznovorcev, ki bi radi videli čudež. Zanimivo je, da duhovščina k temu čudežu še ni zavzela nobenega stališča. Tereza Neumannova po vesteh iz Nemčije že od božiča ni zaužila ničesar. Vsak petek vidi prikazni in je zlasti na veliki petek točila ves dan krvave solze. Zanimivo pa je, da se Tereza ne pusti preiskati od zdravnikov, češ, da ji neka višja sila velava, da tega ne sme dopustiti. Seveda, potem bi bilo konec njenih čudežev.

× Mož sestre bivšega nemškega cesarja se je baje spametoval. Kakor smo nedavno poročali, je nemška policija izgnala Rusa Aleksandra Zubkova, moža princeze Viktorije Schaumburg-Lippe, Viljemove sestre. Zubkov, ki jo je nameraval najprej popihati v Afriko, si je sedaj premislil

in se stalno naselil na Luksemburškem. Z njim pojde seveda tudi njegova žena, ki ne more brez njega živeti. In ker se namerava za stalno naseliti na Luksemburškem, prodaja sedaj princesa svojo palačo v Bonnu, ki je vredna najmanj tri in pol milijona mark. Princesa se je odločila zapustiti Nemčijo zato, ker ji je Zubkov obljubil, da bo odslej pameten in da se bo oprijel poštnega dela.

× **Ogromni zrakoplovi za prekomorski promet.** Skupina ameriških bogatinov namerava ustanoviti delniško družbo za prekoceanjski zračni promet med New Yorkom in Londonom. Poleg ameriškega bo udeležen tudi angleški kapital. Prvi zrakoplov za redni prekoceanjski zračni promet mora biti zgrajen že v juliju prihodnjega leta. V vsakem zrakoplovu bo prostora za 200 oseb. Polet iz New Yorka v London bo trajal 48 ur, iz Londona v New York pa 60 ur, ker je treba računati z nasprotnimi vetrovi. Zračna pot bi vodila preko Azorov. Zrakoplove bodo gradili tako, da jih zgrade polovico v Angliji, polovico pa v Ameriki. Polovica zrakoplova bo nosila ameriško, druga pa angleško zastavo.

× **Po krivici osumljen umora.** V vasi Jalovi Dvor na Češkem je bila nedavno na strahoten način umorjena učiteljica Marija Fritsch. Umora je bil obdolžen dr. Josef Gierschick, proti kateremu so govorile razne okolnosti, pa tudi neka priča je izpovedala, da je morilec nedvomno on. Zdravnika so aretirali in mož je sedel dalje časa v preiskovalnem zaporu. Naenkrat se je pa izkazalo, da je bil obdolžen po krivem, in sedaj so ga izpustili. Javnost je bila tako nahujkana proti nedolžnemu obtožencu, da je dobilo okrajno sodišče v Chebu celo brezimno pismo, v katerem nekdo grozi, da bo poglal z dinamitom sodno poslopje v zrak, če bo sodišče Gierschicka izpustilo. Kmetje vasi, v kateri je bila umorjena učiteljica, so vpričo orožnikov izjavili, da ubijejo zdravnika, čim pride iz preiskovalnega zapora. Zdravnika Gierschicka je obdolžil umora hišni gospodar Schaffer, ki je izpovedal, da ga je usodne noči videl in spoznal blizu šole, kjer se je plazil in si zakrival obraz z visokim ovratnikom zimske suknje. To je izpovedal 14 dni po umoru, toda dejstvo, da je bil dr. Gierschick usodne noči v vaški gostilni, kjer je obesil svojo suknjo, od katere je baje kapala kri, je zadostovalo preiskovalnim organom, da so ga aretirali. Preiskava je pa dognala, da so se poznale na zdravnikovi roki praske, ki pa niso bile v nobeni zvezi z umorom. Vse kaže, da je umoril učiteljico nekdo, ki je znal zelo spretno zabrisati sledove svojega zločina.

× **Na tisoče vohunov v Rusiji.** Sovjetski režim sloni na dveh glavnih stebrih, na armadi in na vohunski organizaciji, ki šteje okrog 50.000 članov. Zloglasna carska vohunska organizacija ni nič v primeri z boljševiško. Vohunov mrgoli po mestih in vaseh. Ljudstvo je tako zastraženo, da nikomur ne zaupa, ker ni nikoli varno pred vladnimi vohuni. Tujec, ki prispe v Moskvo, ali sploh v Rusijo, takoj spozna, da ga povsod opazujejo in zasledujejo. Ze opetovano se je pripetilo, da so tujci, ki so imeli opraviti s sovjetskimi oblastvi, presenečeni spoznali, da so oblastva točno informirana o vsakem njihovem koraku. Posebno pozornost posvečajo sovjetski vohuni inozemskim poslaništvom, konzulatom in trgovinskim zastopstvom. Pred vsakim inozemskim zastopstvom stojita dva vojaka, ki sta obenem vohuna. Tudi med uradništvom je vse polno zaupnikov tajne policije. Mnogi inozemski diplomati so nalašč sprejeli v službo vladne vohune, da bi ne bili pod stalnim nadzorstvom. Sovjetska vlada ne štedi z izdatki za vohune. Z zlatom se ji je posrečilo kupiti celo estonskega poslanika Birka, ki se na zahtevo

svoje vlade ni hotel vrniti v Reval, marveč je odkrito prestopil v boljševiško službo. Te dni se je vrnil Birk kot preganjana zver v poslopje norveškega poslaništva, kajti boljševiška vlada ga je odslovila, češ, da njegovih uslug v Rusiji sami ne potrebuje. Birk je pokleknil pred norveškega poslanika in ga prosil, naj ga reši, ker mu je policija neprestano za petami in ker ga je boljševiška vlada pustila stradati. Izjavil je, da gre raje v estonske zapore, nego da bi bil pod stalnim nadzorstvom v Rusiji.

× **Strašno orožje so izumili.** V Kodanju delajo poizkuse z novim orožjem, kakršnega še ni videl svet. Danski inženjer Christensen je izumil top, ki ne bo metal med sovražnike granat, marveč neviden plin, ki bo povzročil na dotičnem kraju ogromen vihar, tako da bo uničeno vse, kar doseže. Zračni vrtnec bo tako močan, da bo ubijal ljudi in živali, podiral drevesa, poslopja in cele dele mesta. Izum tega topa pomeni za obrambo in napadalno vojno novo dabo, v kateri bo življenje in imetje ljudi še bolj izpostavljeno nevarnosti. Če se poskusi z novim topom posrečijo, bo vojna v zraku skoraj izključena, kajti z novim topom bo mogoče uničiti vsak zrakoplov. O podrobnostih svojega izuma je danski inženjer obvestil samo ožji krog vojaških strokovnjakov. Izumitelj je nazval svoj izum plinov top, ker povzroča strahovit zračni vrtnec neka posebna zmes plinov. Poizkusi z malim modelom so pokazali, da bo novi top najboljšo orožje proti zrakoplovom. Zračni viharji, ki jih povzroči zmes plinov, delujejo najbolj navzgor.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Slaba kupčija.

Ribničan Vrban je prinesel svoje izdelke na ljubljanski trg. Neki Ljubljčan ga vpraša, kako gre kupčija.

«Kakor bolniku,» odvrne Ribničan.

«Tega pa ne razumem!»

«Prav, kakor bolniku, pravim. Vsako uro eno žlico...»

Papiga kot priča.

«Ti se hočeš torej ločit od svojega moža. Ali imaš priče, da je tvoj mož grdo ravnal s teboj?»

«Moja papiga je najsigurnejša priča. Ona namreč dan za dnevom ponavlja vse one psovke, s katerimi me je obkladal moj mož...»

Misel je svobodna.

Trgovec Izak sreča na ulici svojega konkurenta Abrahama in mu reče: «Kaj bi storil, če bi ti rekel, da si lopov?»

Abraham: «Tožil bi te zaradi razžaljenja časti.»

Izak: «A če bi to samo mislil?»

Abraham: «Potem bi te ne mogel tožiti.»

Izak: «No, jaz torej tisto samo mislim...»

Sočutje.

Gašper Klin je dobil brzojavno obvestilo, da mu je umrla tašča. Klinova žena, hčerka pokojnice, je baš bila na letovišču v Rogaški Slatini in ubogi Klin ni vedel, kako ji naj sporoči to zanj žalostno vest.

Ker je čul, da se taka vest ne sme prizadetemu kar tako naenkrat blekniti, je brzojavil svoji ženi: «Tvoja mati lahko obolela. Jutri bo pogreb.»

Dober odgovor.

Krojač (odjemalcu, ki nikakor ne plača obleke): «Ah, gospod Zabadovič, meni se je sinoči sanjalo, da ste mi v redu plačali ves dolg.»

Zabadovič: «Potolažite se, tudi meni se pogostokrat sanjajo neumnosti...»

Brez denarja ni nič.

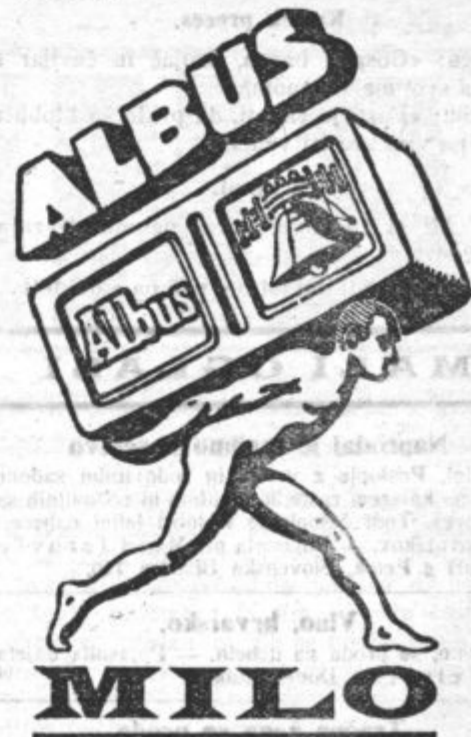
Sodnik: «Vi ste obtoženi tatvine. Zakaj nimate odvetnika?»

Tat: «Ker nisem ukradel denarja, me nobeden odvetnik noče braniti...»

Debeluh.

«Kaj ti ni skrajno neprijetna tvoja silna debelost?»

«Debelost ne, pač pa mi gredo na živce bedaki, ki me vedno to sprašujejo...»

Na plesu.

Dragica (se baha): «Danes na plesu se n delila same košare.»

Mira: «To ni dobro, kajti pozneje boš opazila, da si dala eno košaro preveč...»

Jasen dokaz.

Matevž: «Ali imate dokaze, da je ta človek, ki mi ga priporočate, zares pošten?»

Matija: «Imam. Pravkar sem bil na sodišču, kjer se je zagovarjal zaradi tatvine, a so ga morali spričo pomanjkanja dokazov oprostiti.»

Zadosten dokaz.

Tonček: «Gospod natak, naš podnajemnik vpraša, ali bi mu na njegov pošten obraz dali pet steklenic piva, ki jih bo plačal pozneje?»

Natak: «Saj gospoda niti ne poznam.»

Tonček: «Zato pa sem prinesel njegovo fotografijo s seboj.»

BOLNI NA PLJUČIH! Tisoči že ozdravljeni!

Zahtevajte takoj knjigo o moji novi **Umetnosti prehranjevanja**, ki je že marsikoga rešila smrti. Ona more poleg vsakega načina življenja pomagati, da se bolezen hitro premaga. Nočno znojenje in kašelj prenehata, teža telesa se zviša ter po poapnenju sčasoma bolezen preneha. Resni možje zdravniške vede potrjujejo prednost te moje metode in jo radi priporočajo. Čim prej pričnete z mojim načinom prehranjevanja, tem boljše.

Popolnoma zastoj dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega. Ker bo moj založnik v celem razposlal le 10.000 izvodov zastoj, zato pišite takoj, da boste tudi Vi sprejeti v krog onih srečnih, ki bodo dobili to znamenito knjigo. Pišite na naslov:

GEORG FULGNER — Berlin - Neukölln,
Ringbahnstrasse Nr. 21

Kratek proces.

Sluga: «Gospod baron, krojač in čevljar sta prišla s svojima računoma.»

Baron: «Pusti ju čakati, da pride še klobučar, potem pa vzi vse tri vent!»

Z njimi.

A.: Ali si že zopet počel neumnosti zaradi deklet?»

B.: «Ne, zaradi deklet ne, pač pa z dekleti...»

MALI OGLASI

Naprodaj je majhno posestvo

v ravnini. Poslojce z vrtno in rodovitnim sadonikom, na katerem raste 36 zlatih in rodovitnih sadnih dreves. Tudi češpelj se v dobri letini nabere do pet polovnjakov. — Pojasnila pri Marici Jerovšek, Šivilji pri g. Petek, Slovenska Bistrica 110. 98

Vino, hrvatsko,

naravno, se prodaja na debelo. — Pojasnila dajeta P. Weissl in, Donja Stubica. 99

Tračna žaga se prodaja.

Žaga je lesena, s krogličastimi ležaji, na ročni in možni pogon. — Ferdo Laznik, kolar, Radeče.

Istotam se sprejme

kolarski pomočnik,

specialist za navadno delo. 97

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg št. 15

priporoča svojo zalogo dežnikov in solčnikov ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Želite li se dopasti?

Ako želite biti lepi, obdržati svoje lice mladeniško svežo, svojo kožo elastično in barunasto, svoje lasse lepe in bujne, tedaj rabite za dnevno nego svoje lepote

1. **Elsa-milo zdravja in lepota**, katero ni samo parfimirano toaletno milo, temveč vsebuje v sebi tudi medicinsko preizkušene, dobro delujoče sestavine, katere prodirajo v Vašo kožo in jo vzdržujejo zdravo, lepo, mlado in Vašo zunanjost mladeniško svežo.

Fellerjeva prava mila zdravja in lepote so:

- ELSA milo mlečno
- ELSA boraks-milo
- ELSA rumnjakovo milo
- ELSA katranovo (šampun) milo
- ELSA glicerol-milo
- ELSA-milo za britje.

Poizkusite jih! Nikdar ne boste rabili druga mila! Za poizkus 5 komadov Elsa-mila s omotom in poštino vred 52 Din.

2. **Fellerjevo pravo kavkaško pomado za zaščito lica in kože**. Ona Vam izgladi gube in brazgotine, dela kožo gibko in nežno, briše sledove staranja, ustvarja mladost in lepoto. Izenadilo Vas bo, s kakšno brzo izginejo solčne pege, kožne brazde, rdečica nosa, mozolji, zajedavci in drugi vsakovrstni nedostaki kože.

3. **Fellerjevo močno pomado za rast las**, katera preprečuje izpadanje las, prerano osivljenje, čisti lasne luske, dela lasse mehke, gibke, bujne ter pospešuje njih rast.

Za poizkus 2 lončiča ene ali po 1 lončič od vsake Elsa-pomade s omotom in poštino vred za 38 Din.

V Vašem interesu je, da pošljete denar vnaprej, ker plačate po povzetju radi poštinskih stroškov 10 Din več. — Naročila je nasloviti jasno: Lekarnarju

EUGEN V. FELLER, Stubica Donja
Elsatrg 360 Hrvatska.

Žimnice (modroce)

vrhnje in spodnje, otomane, razne divane, žimo, afrik, cvilih in vse potrebnice prodaja najceneje tapetnik Rudolf Sever, Ljubljana, Marijin trg 2.

Gasilsko društvo v Moistrani

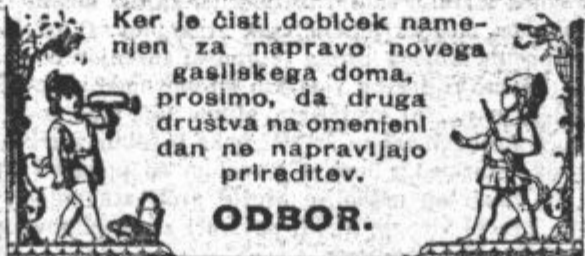
priredi 94

v nedeljo dne 5. avgusta 1928
(v slučaju slabega vremena 12. avgusta)

veliko javno tombolo

spojeno

z veliko vrtno veselico.

Ker je čisti dobiček namenjen za napravo novega gasilskega doma, prosimo, da druga društva na omenjeni dan ne napravljajo prireditev.

ODBOR.

Cestitam gosp. Miro Urbancu v Ljubljani na dobljeni nagradi v znesku Din 5000—, ki mu je došla kot lep velikonočni poklon.

Bančni zavod L. Ž. Konjović iz Beograda

je določil

20 nagrad po 5000 Din, skupaj 100.000 Din

izključno samo za odjemalce v Sloveniji.

Nagrade se razdeli na sledeči način:

Razposlana je širom Slovenije večja množina ponudb glede nakupa 2% nih obveznic vojne škode iz leta 1923., med katerimi se nahaja 20 naročilnic, ki se razlikujejo od ostalih po nekem posebnem znaku. Dotični osebi, ki naroči z označeno naročilnico, bom izplačal Din 5000— brez vsakega odbitka.

Škoda, ker je rok za pošiljanje naročilnic z nagradami tako kratek in je z adnji dan 1. maja t.l., zato se požurite in izkoristite lepo priliko, ki se Vam nudi! 93

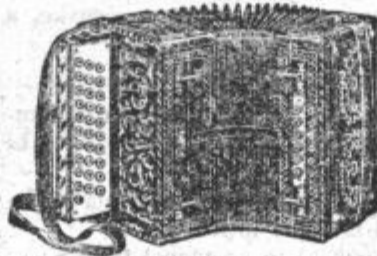
Največja odpr. tvrdka glasbenih instrumentov v državi!

Tovarniško skladišče

Meinel & Herold

tovarna glasbenih instrumentov, gramofonov in harmonik

MARIBOR št. 104.

- Violine . . . . . od 95 Din dalje
- Mandoline . . . . . 133 " "
- Gitar-citre . . . . . 192 " "
- Gramofoni . . . . . od 345 Din dalje
- ploč pihala . . . . . 505 " "
- ročni harmonike . . . . . 85 " "

Najmodernejši jazz-instrumenti itd. po izredno nizkih cenah!

Priznana prvovrstna kvaliteta izdelki! 89

Garancija! Vrnitev instrumenta dovoljena, če ne odgovarja!

Zahtevajte naš brezplačni veliki katalog!

Kmetje!

Zivinorejci!

Posestniki!

Obvarujte se nesreče!

Leto za letom uničujejo bolezni na tisoče goveje živine, konj in prašičev. Ves Vaš trud in napor dolgih mesecev in let propada. Stotisoči in milijoni denarja gredo v nič. Vseh teh nesreč se lahko obvarujete, ako zdravite svojo živino z

„ALMAFLOROM“

najboljšim, najhitrejšim in najzanesljivejšem sodobnim in v stotisočih primerih preizkušenim zdravilom.

- ALMAFLOR• proti konjski koliki.
- ALMAFLOR• proti napenjanju pri goveji živini.
- LA FLEUR• proti vnetju prebavil pri govedu in proti zadrževanju mleka pri molznih kravah.
- HALF• proti svinjski vročici in varovalno sredstvo proti rdečici.
- URINIT• proti krvavemu močenju (scanju) pri govedu in pri konjih.

Noben pameten zivinjorejec in posestnik živine ne sme biti brez teh zdravil. Kakor ne bo preudaren gospodar čakal, da mu hiša najprej pogori, da se komaj potem zavaruje, tako tudi ne bo čakal, da mu živina oboli, temveč ji bo dajal tudi že poprej naša zdravila, zato da mu sploh ne oboli.

„ALMAFLOR“ dobite v vsaki trgovini! 51

Cena škatli z navodilom za uporabo 40 Din. Pristno samo s plombo.

Naša zdravila uporabljajo danes že vsi zivinorejci v Evropi. Na tisoče je priporočil in zahval.

Edina zaloga za Jugoslavijo: „GOVEDOMEDIKA“ MARIBOR, Kopaliska ul. 11
Jugoslovanska razpošiljalnica zdravil za govedo, konje in prašiče iz lekarne „PRI SV. ANTONU“.